

HARRY HEARDER: **Olaszország rövid története****Téka**

Harry Hearder az University of Wales professzora, a téma elismert szakértője, egy korábbi hasonló című angol munka társszerzője. A szerző saját bevallása szerint könyvében nem kívánja követni a brit történészekről megszokott leereszkedő, atyáskodó hangnemet, amellyel Itáliáról írtak, sőt, könyvét nem tekinti a fent említett korábban megjelent mű kibővítésének sem. Érdekes momentum a könyv genezise szempontjából, hogy a szerző 1944 és 45 között az angol hadsereg tisztjeként Nápoly környékén tevékeny részese volt az olasz történelem alakulásának.

Olaszország történetét megírni 227 oldalon nehéz, de vitathatatlanul érdekes feladat. Az olasz történelem periódusainak bonyolultságát senkinek sem kell bemutatni, gondoljunk csak a római császárkorra vagy a pápaság küzdelmeire, vagy az itáliai városállamok történetére. A könyv természetesen nem tűzheti ki ezek részletes ismertetését – ezt a címben szereplő „rövid” szó is előre vetíti. Maga Hearder közli az előszóban, hogy műve szubjektív stílusú, és ennek következményeire az író vállal is minden felelősséget.

A könyv rövidsége ellenére jól áttekinthető képet ad a köztársaság koráról, az invaziókról, a városállamok hatalmi vetélkedéséről, Mazzini, Cavour, Garibaldi, az olasz királyság és Mussolini politikájáról. A történelmi periódusok ismertetése nem ér véget a jelenkornál, hanem felvázolja a félszigeten az ezredfordulóig várható változásokat is. nagy érdeme a műnek, hogy a szövegbe egységesen épülnek be az adott korok művészettörténeti vonatkozásai.

Az eredeti kiadás 1990-ben jelent meg Cambridge-ben, így egészen „frissnek” mondható a könyv. A magyar kiadás idén, 1992-ben jelent meg a Maecenas kiadónál. A könyv egyetlen hibájának talán az ára tekinthető, amely 375 forint. Igaz, ennyiért színvonalas minőségű, kemény kötésű kiadást vehetünk kézbe. Ez az Olaszország-történet nem tekinthető „komoly” szakmunkának, az ismeretterjesztő irodalomhoz sorolható, éppen ezért az a pozitívuma, hogy az adott témát röviden, de szakszerűen dolgozza fel.

Hevesi István

SZÁNTÓ GYÖRGY TIBOR: **Anglia története**

Ez a könyv is a Maecenas kiadó gondozásában jelent meg, illetve a harmadik kiadást ők adták ki. A könyvnek ugyanazok a „paraméterei”, mint az Olaszország rövid történetének: méretük, terjedelmük ugyanaz. Ez a hasonlóság a tartalomban is él: kis terjedelemben egy nép, egy ország történetének ismeretése. A könyv első kiadása 1985-ben jelent meg, vagyis a Kádár-éra utolsó éveiben. A szerző bevallja, eleget tett az akkori felsőbbtség könyvvel kapcsolatos kíváncsiságának, viszont „csakis magyarok számára desifirozható apró kis üzeneteket” rejtett el a szövegben, ezzel is a „virágnyelvű” művek sorát gyarapítva. Az 1992-es szöveg megegyezik az eredeti kiadásával, az író „lustaságból”, és „azért, mert amikor írtam, éppen eleget vacakoltam vele” nem változtatott rajta.

Ettől függetlenül a könyv egyáltalán nem tekinthető elavultnak, még kevésbé komolytalanak. Lényegében ugyanaz mondható el róla megint, mint az Olaszország rövid történetéről: szakszerűen és áttekinthetően dolgozza fel az angol történelem egyes korszakait.

A szerző stílusának része a humornak egy szarkasztikus formája, amellyel bizonyos eseményeket szemlél, illetve ábrázol. Egy rövid ízelítő ebből a humorból A normann hódítás korszaka című fejezetből: „(Hódító Vilmos) néhány esztendő múlva Yorkshire és Mercia ellenállását törte meg pirotechnikai módszerekkel...” A rövidség és a humor egyáltalán nem gátolja Szántó György Tibort abban, hogy analízis megjegyzéseket egyen egy-egy korszak átfogó problémáiról. Így a mű a „komoly”